II.

(Nezakonodavni akti)

UREDBE

PROVEDBENA UREDBA KOMISIJE (EU) 2023/903

od 2. svibnja 2023.

o uvođenju preventivnih mjera za određene proizvode podrijetlom iz Ukrajine

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2022/870 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2022. o privremenim mjerama liberalizacije trgovine ([1]), a posebno njezin članak 4. stavak 9.,

budući da:

(1) Kako bi pružila potporu ukrajinskom gospodarstvu zbog ničim izazvanog i neopravdanog agresivnog rata Rusije protiv Ukrajine koji traje od 24. veljače 2022., Europska unija uvela je Uredbom (EU) 2022/870 mjere liberalizacije trgovine kojima se dopunjuju trgovinske povlastice koje se primjenjuju na ukrajinske proizvode na temelju Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te njihovih država članica, s jedne strane, i Ukrajine, s druge strane ([2]) (dalje u tekstu „Sporazum o pridruživanju"). Konkretno, člankom 1. Uredbe (EU) 2022/870 propisana je, među ostalim, suspenzija svih carinskih kvota utvrđenih na temelju Priloga I.-A Sporazumu o pridruživanju. Tim je člankom predviđen i bescarinski uvoz proizvoda obuhvaćenih tim kvotama iz Ukrajine u Uniju.

(2) Ruski agresivni rat uvelike je ograničio i pristup Ukrajine crnomorskim lukama te joj tako onemogućio izvoz vlastitih proizvoda u ostatak svijeta i uvoz proizvoda koji su joj potrebni. Kako se ne bi ugrozila globalna sigurnost opskrbe hranom i kako bi se povećala povezanost Ukrajine s Unijom, Komisija je potaknula uspostavu alternativnih prometnih pravaca (dalje u tekstu „koridori solidarnosti između EU-a i Ukrajine") da bi omogućila bilateralnu trgovinu i pristup Ukrajine globalnim tržištima ([3]).

([1]) Uredba (EU) 2022/870 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2022. o privremenim mjerama liberalizacije trgovine kojima se dopunjuju trgovinske povlastice koje se primjenjuju na ukrajinske proizvode na temelju Sporazuma o pridruživanju između Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju te njihovih država članica, s jedne strane, i Ukrajine, s druge strane (SL L 152, 3.6.2022., str. 103.).

([2]) SL L 161, 29.5.2014., str. 3.

([3]) COM/2022/217 final. Komunikacija Komisije Europskom Parlamentu, Vijeću, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Odboru regija „Akcijski plan za trake solidarnosti između EU-a i Ukrajine za olakšavanje izvoza ukrajinskih poljoprivrednih proizvoda i bilateralne trgovine s EU-om".

(3) Zahvaljujući zajedničkim naporima država članica (posebice Poljske, Slovačke, Mađarske, Rumunjske i Bugarske) te naporima Ukrajine, Moldove, drugih međunarodnih partnera i Komisije, koridori solidarnosti između EU-a i Ukrajine postali su glavni oslonac ukrajinskoga gospodarstva i njezina nova poveznica s Unijom te spriječili globalnu krizu opskrbe hranom ([4]).

(4) Usprkos mnogim poboljšanjima tijekom proteklih mjeseci, još su prisutna brojna logistička uska grla. Naime, infrastruktura je i dalje nedostatna za suočavanje s naglim porastom prometa, posebice na granicama između Ukrajine i država članica. I dalje je hitno potrebna oprema, a kapaciteti su oskudni, što dovodi do visokih logističkih troškova, a postoji i velik rizik da će skladišni objekti u pogođenim državama članicama brzo dosegnuti puni kapacitet. Stoga treba hitno poboljšati povezanost osiguranjem bolje koordinacije provoza, poboljšanjem infrastrukture te smanjenjem ukupnih logističkih troškova, što će olakšati prijevoz pšenice, kukuruza, uljane repice i suncokretova sjemena podrijetlom iz Ukrajine dublje u Uniju i izvan nje, prema potrebi.

(5) Zbog spomenutih visokih logističkih troškova i uskih grla povećao se uvoz iz Ukrajine u države članice u njezinoj blizini. To je dovelo do zasićenosti skladišnih kapaciteta i logističkih lanaca (posebice u Bugarskoj, Mađarskoj, Poljskoj, Rumunjskoj i Slovačkoj). Te okolnosti utječu na gospodarsku održivost lokalnih proizvođača u navedenim državama članicama. Stoga Komisija smatra da nastaju iznimne okolnosti koje bi mogle utjecati na lokalne proizvođače iz Unije. Zbog hitnosti situacije i neodložne potrebe za rješavanjem tog pitanja, u ovoj je fazi nemoguće provesti ispitni postupak na temelju Uredbe (EU) 2022/870. S obzirom na te okolnosti Komisija smatra da je potrebno hitno djelovanje u obliku preventivnih mjera u skladu s člankom 4. stavkom 9. te uredbe.

(6) Stoga je, osim u pogledu izvršenja ugovora koji su potpisani prije stupanja na snagu ove Uredbe, potrebno osigurati da se pšenica, kukuruz, uljana repica i suncokretovo sjeme podrijetlom iz Ukrajine, koji se natječu za iste skladišne kapacitete, puste u slobodni promet ili stave u postupak carinskog skladištenja, slobodne zone ili postupak unutarnje proizvodnje u skladu s Uredbom (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća ([5]) u svim državama članicama osim u Bugarskoj, Mađarskoj, Poljskoj, Rumunjskoj ili Slovačkoj.

(7) Međutim, to ograničenje ne utječe na kretanje te robe u Bugarskoj, Mađarskoj, Poljskoj, Rumunjskoj ili Slovačkoj ili preko tih zemalja u okviru carinskog postupka provoza iz članka 226. Uredbe (EU) br. 952/2013, u drugu državu članicu odnosno zemlju ili područje izvan carinskog područja Unije.

(8) Komisija je u skladu s člankom 4. stavkom 9. Uredbe (EU) 2022/870 obavijestila Odbor za Carinski zakonik iz članka 5. stavka 1. te uredbe.

(9) Kako bi se spriječilo špekulativno ponašanje tržišnih subjekata, ova bi Uredba trebala stupiti na snagu na dan objave i primjenjivati se do 5. lipnja 2023.,

DONIJELA JE OVU UREDBU:

Članak 1.

Osim za izvršenje ugovora koji su potpisani prije stupanja na snagu ove Uredbe, puštanje u slobodni promet ili stavljanje u postupak carinskog skladištenja, slobodne zone ili postupak unutarnje proizvodnje proizvoda iz Priloga ovoj Uredbi podrijetlom iz Ukrajine dopušteno je u svim državama članicama osim u Bugarskoj, Mađarskoj, Poljskoj, Rumunjskoj ili Slovačkoj.

([4]) Od svibnja 2022. do ožujka 2023. Ukrajina je koridorima solidarnosti između EU-a i Ukrajine izvezla više od 63 milijuna tona robe, među ostalim 32 milijuna tona žitarica i uljarica, čime je ostvarila prihod od više od 26 milijardi EUR. Trake solidarnosti omogućile su Ukrajini i da uveze gotovo 23 milijuna tona robe, što je poduzećima iz EU-a donijelo prihod od više od 48 milijardi EUR.

([5]) Uredba (EU) br. 952/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. listopada 2013. o Carinskom zakoniku Unije (SL L 269, 10.10.2013., str. 1.).

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europske unije* i primjenjuje se do 5. lipnja 2023.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 2. svibnja 2023.

Za Komisiju
Predsjednica
Ursula VON DER LEYEN

PRILOG

Naziv proizvoda	Oznaka robe
Pšenica	
Pšenica i suražica	1001
Kukuruz	
Kukuruz	1005
Uljana repica	
Sjeme uljane repice, neovisno je li lomljeno ili ne	1205
Suncokretovo sjeme	
Suncokretovo sjeme, neovisno je li lomljeno ili ne	1206